

บทบาทของสถานศึกษา ในการสร้างวินัยทางการเงิน ให้กับผู้กู้ยืมเงิน กยศ.

ปิยาภรณ์ ครองจันทร์

ผู้ช่วยผู้จัดการ สายงานพัฒนาความรู้ตลาดทุน
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Agenda

1. วนิชทางการเงิน ทักษะชีวิตที่สำคัญสำหรับคนไทย
2. สร้างวนิชทางการเงินด้วย Happy Money, Happy Retirement
3. สถานศึกษากับการสร้างวนิชทางการเงิน
แก่เยาวชนไทย

1 **วินัยทางการเงิน** ทักษะชีวิตที่สำคัญสำหรับคนไทย

หนี้สิน DEBT

48% ของครัวเรือนไทย
มีหนี้สิน

(10 ล้านครัวเรือน จาก 21.6 ล้านครัวเรือน)

มีจำนวนหนี้สิน
เฉลี่ยประมาณ **6.6** เท่าของ
รายได้
ต่อเดือน

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ (ร.ค. 2561)

หนี้ครัวเรือน
เฉลี่ยปี 2561 **3.16**
แสนบาท/ครัวเรือน
(เพิ่มขึ้น 5.8% จากปี 2560)

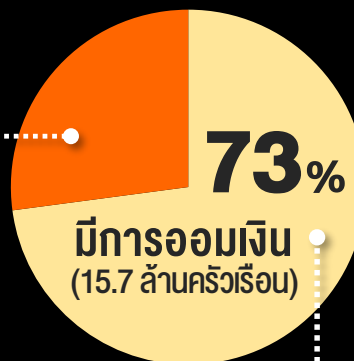
ที่มา: ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (ร.ค. 2561)

SAVINGS เงินออม

ครัวเรือนไทย

27%

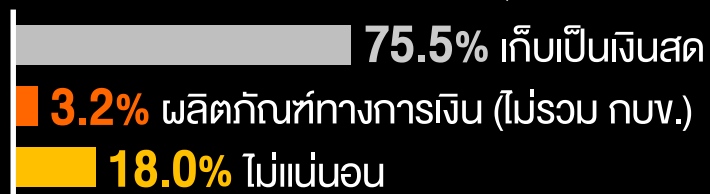
ไม่มีเงินออม
(5.8 ล้านครัวเรือน)

38.9% ใช้ก่อนออม
22.6% ออมก่อนใช้
38.5% ไม่แน่นอน

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ (Q3/2561)

วิธีการออมเงินของครัวเรือนไทย (ตอบได้มากกว่า 1 วิธี)

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ (Q3/2561)

คนไทยจำนวนกว่า **80%**
มีเงินออมไม่พอใช้จ่ายใน 6 เดือน
อาชีพที่เงินออมไม่พออันดับ 1: **พนักงานเอกชน**

ที่มา: TMB Analytics (มิ.ย. 2561)

เส้นความยากจน
ประเทศไทย **2,686**
บาท/คน/เดือน

จำนวนคนจน
5.3 ล้านคน
8% ของประชากร
66.2 ล้านคน

ที่มา: สำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

สถานะ การกู้ยืมและชำระหนี้

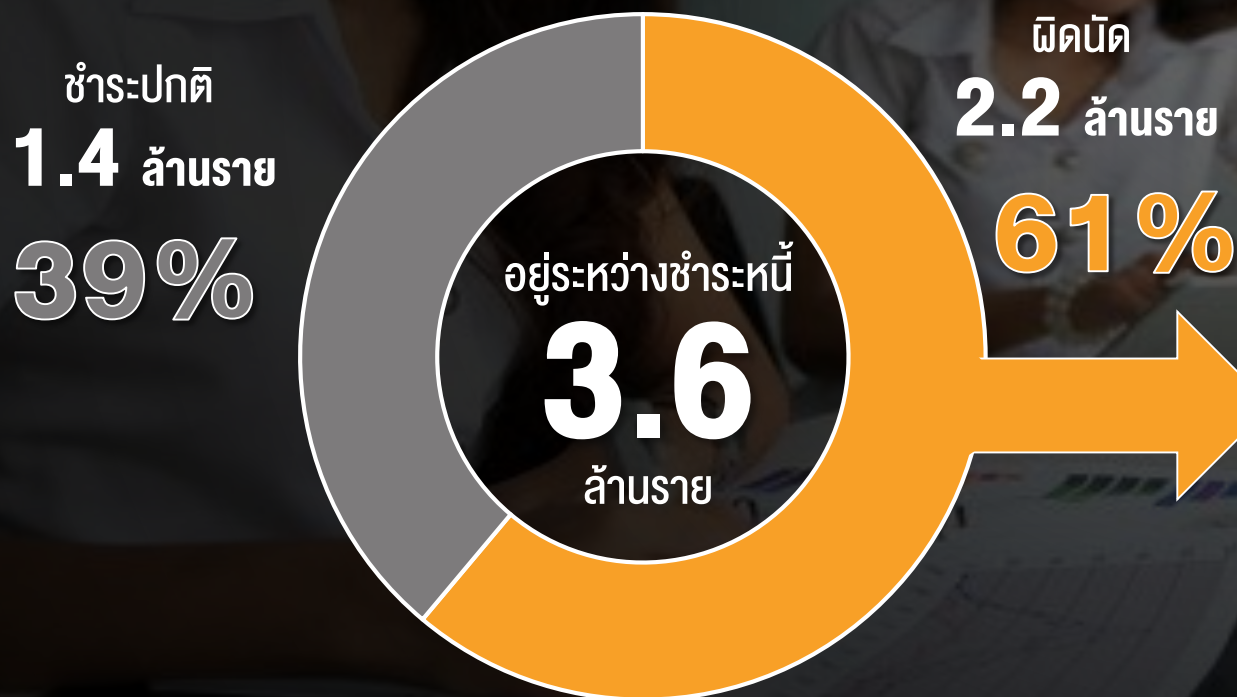

นักเรียน นักศึกษา ได้รับโอกาส

5.6 ล้านบาท

จำนวนเงินกู้ ปี 2539 - 2561

595,115 ล้านบาท

จำนวนเงิน
ค้างชำระ

74,126 ล้านบาท

ผู้กู้ถูกดำเนินคดี

ตั้งแต่ปี 2547 - 2560

1.1 ล้านบาท

สังคมไทยกำลังก้าวสู่... สังคมผู้สูงอายุ

คนไทยอายุยืนขึ้น

โดยหลังเกษียณไปแล้ว ส่วนใหญ่ยังต้องพึ่งพาบุตร
มีเพียงส่วนน้อยที่มีเงินออมเป็นแหล่งรายได้หลังเกษียณ

ปี 2564

จะมีประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป
20% (13 ล้านคน) กลายเป็น...

สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ (Aged Society)

ปี 2574

จะมีประชากรที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไป
28% (18 ล้านคน) กลายเป็น...

สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มที่ (Super-Aged Society)

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ (ปี 2561)

สถิติอายุขัยคาดเฉลี่ยของคนไทย (ณ อายุ 60 ปี)

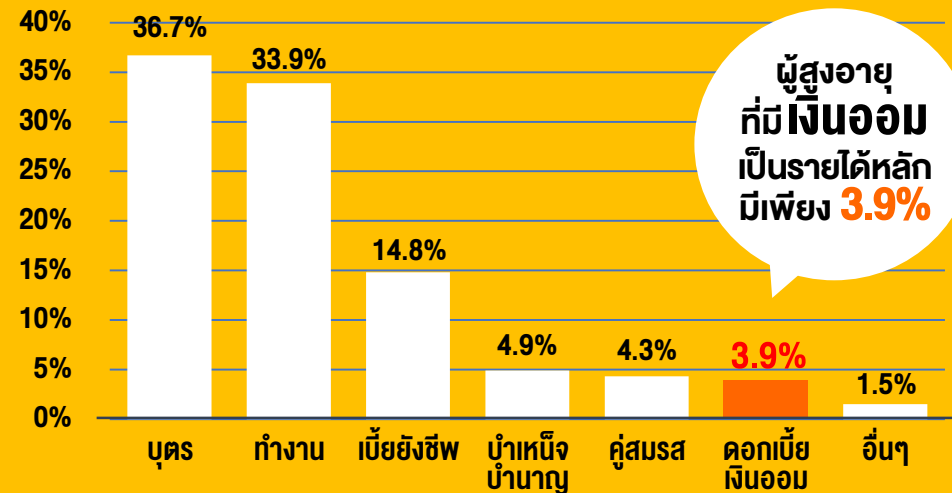
ผู้หญิง
อายุเฉลี่ย **83 ปี**

ผู้ชาย
อายุเฉลี่ย **77 ปี**

ที่มา : สารประชากร สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล (ปี 2562)

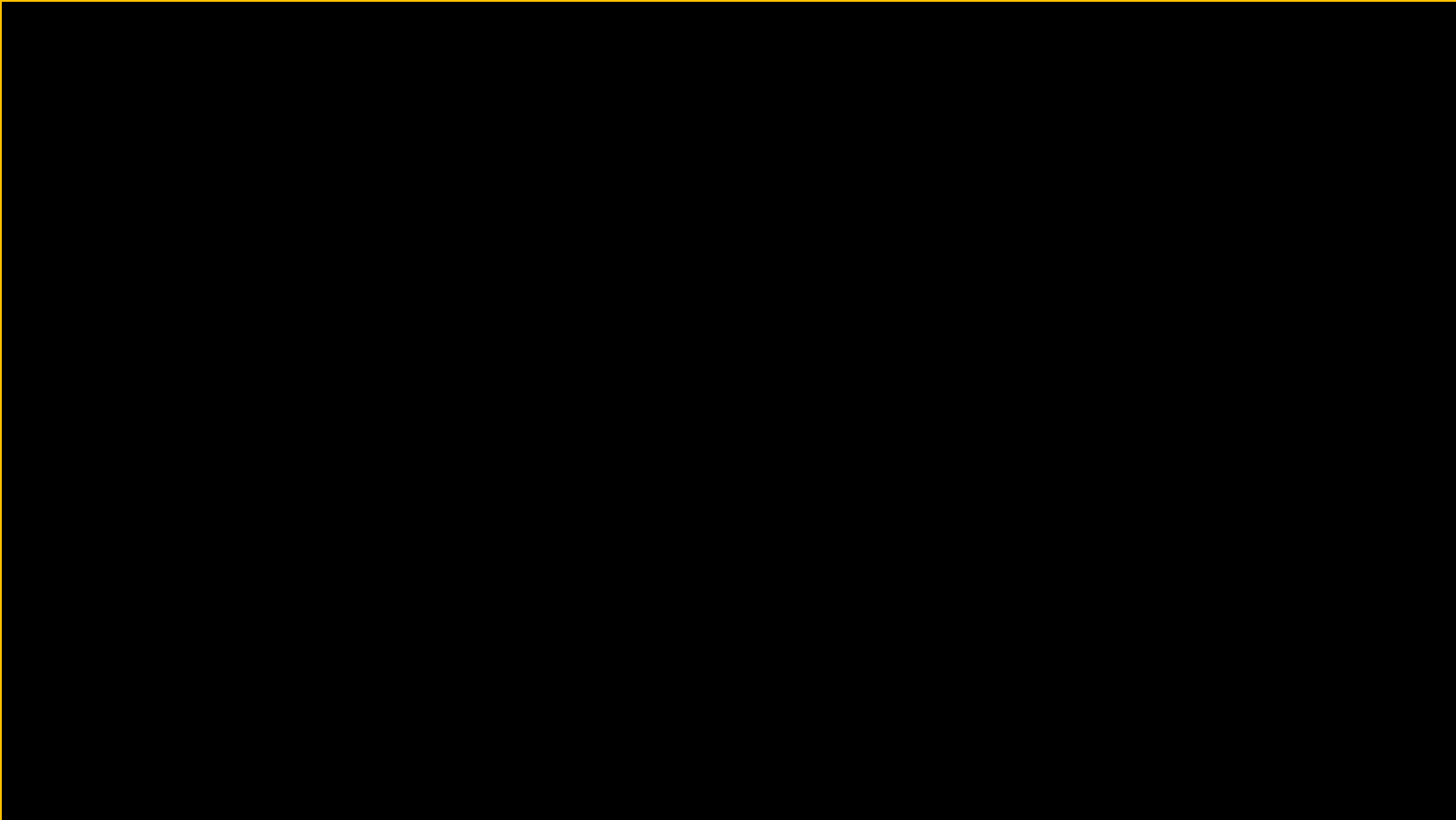
แหล่งรายได้หลักของผู้สูงอายุ

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) (ข้อมูล ณ ปี 2558)

ความพร้อมคนไทยในการเตรียมเงินไว้ใช้วัยเกษียณ

คนไทยควรมีเงินหลังเกษียณขั้นต่ำ **4,361,799** บาท

(ใช้เงินหลังเกษียณ 20 ปี โดยปรับด้วยอัตราผลตอบแทนขั้นต่ำรวมอัตราเงินเฟ้อ 3% แล้ว)
คำนวณจาก GNP per capita = 192,812 บาท/ปี (16,068 บาท/เดือน)

ค่าใช้จ่าย **16,068** บาท ณ วันนี้ จะมีมูลค่าเพิ่มเป็น **29,255** บาท ในอีก 20 ปีข้างหน้า (จากอัตราเงินเฟ้อ 3%)

	กองทุน	จำนวนสมาชิก	เงินออมเฉลี่ยต่อคน
ภาค บังคับ	กบข.	0.99 ล้านคน	357,198 บาท
	ประกันสังคม	13.88 ล้านคน	108,424 บาท
ภาค สมัครใจ	PVD	2.82 ล้านคน	341,315 บาท
	LTF	1.02 ล้านคน	330,776 บาท
	RMF	0.42 ล้านคน	508,788 บาท

มีเพียงประมาณ **15 ล้าน** คน

จากคนวัยทำงาน 40 ล้านคน*
ที่อยู่ในระบบการออมเพื่อวัยเกษียณ

และเงินออมเฉลี่ยก็อาจจะ **ไม่เพียงพอ**
กับเงินหลังเกษียณขั้นต่ำ

ทำให้มีความเสี่ยงที่จะเกิดภาวะ
เกษียณทุกข์

ประชาชนไทย

- ขาดฐานเงินออม และมีปัญหาหนี้สิน
- มีความเหลื่อมล้ำด้านฐานะการเงิน และการกระจายรายได้
- ขาดทักษะที่ดีในด้านการบริหารจัดการเงิน

การส่งเสริมความรู้และวินัยทางการเงิน

- สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องด้านการเงิน
- สนับสนุนให้เกิดสังคมแห่งการออม
- เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจในระดับครัวเรือนและประเทศ

2 สร้างวินัยทางการเงินด้วย **Happy Money, Happy Retirement**

Happy Money, Happy Retirement

เริ่มต้นที่การวางแผน

หมดหนี้มีออม

ลงทุนเพิ่มค่า

วางแผนก่อนแก่

วางแผนใช้จ่ายง่าย

บริหารหนี้สิน

วางแผนออมเงิน

วางแผนลงทุน

วางแผนภาษี

วางแผนประกัน

วางแผนเกษียณ

วางแผนมรดก

วางแผนการเงินตั้งแต่วันนี้ ชีวิตปัจจุบันก็ดี ชีวิตในวัยเกษียณก็ Happy

นิสัยใช้เงิน บอกทางเดินชีวิต

หาได้ 100 ใช้ 120
แล้วยังหยิบยืมชาวบ้าน

- ล้มละลาย •
- แนนอน •

หาได้ 100 ใช้ 120

- เป็นหนี้ •
- ตลอดชีวิต •

หาได้ 100 ใช้ 100 ไม่มีเก็บ

- จนไม่มั่นคง •
- แต่ไม่เป็นหนี้ •

หาได้ 100 ใช้ 90
อีก 10 เป็นเงินออม

ชนชั้นกลาง

หาได้ 100 ใช้ 80
อีก 20 เป็นเงินออม

- รวย •
- มีความมั่นคง •

หาได้ 100 ใช้ 50
อีก 50 เป็นเงินออม และเงินลงทุน

เศรษฐีเงินล้าน

CHANGE CONCEPTS

Happy Money สร้างง่ายๆ ด้วย...
4 รู้ สู้ความมั่งคั่ง

1

รู้หา

(How to Earn)

2

รู้เก็บ

(How to Save)

3

รู้ใช้

(How to Spend)

4

รู้ขยายผล

(How to Invest)

“

4 วัฏ

สู่ความมั่นคง ยามเกษียณ

จตุรคัมภีร์ 4 วัฏ สู่ความมั่นคง ยามเกษียณ

บรรลุเป้าหมายด้วย วินัยการออมสม่ำเสมอ

$$\text{เงินรวม} = \text{เงินต้น} \times (1 + \text{อัตราผลตอบแทน})^{\text{เวลา}}$$

รู้หรือไม่...

คุณสามารถเพิ่มค่าเงินออม
จากการออมสม่ำเสมอด้วย
“3 พลังมหัศจรรย์”

เงินออมเล็กๆ แต่สะสม
ยิ่งมากยิ่งดี

จำนวนงวดที่ต้องออม “ต่อเนื่อง”
ยิ่งนานยิ่งดี

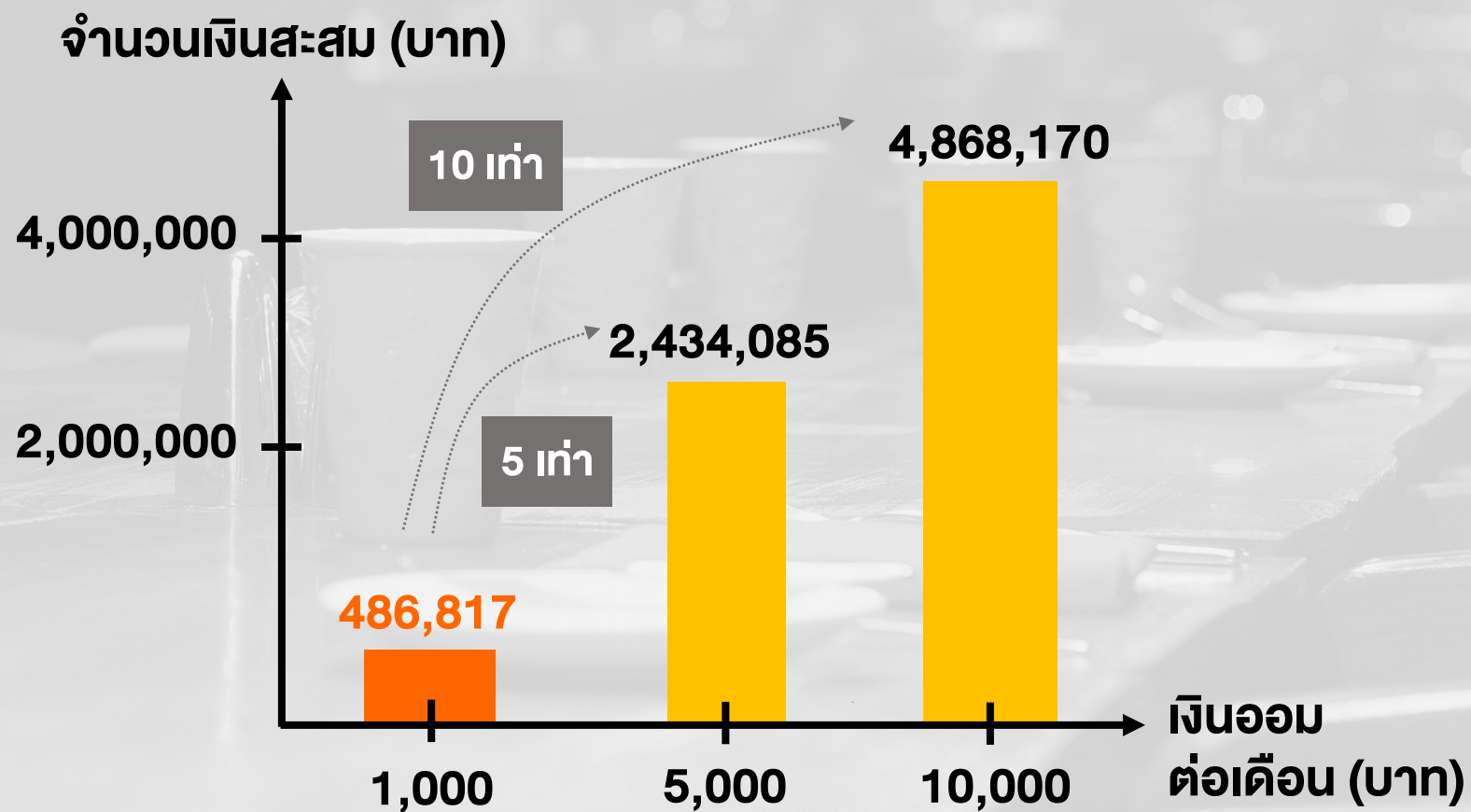

อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยต่องวด
ยิ่งเยอะยิ่งดี

อัตราผลตอบแทน
2% ต่อปี

ออมเงินทุกเดือน
ระยะเวลา **30 ปี**

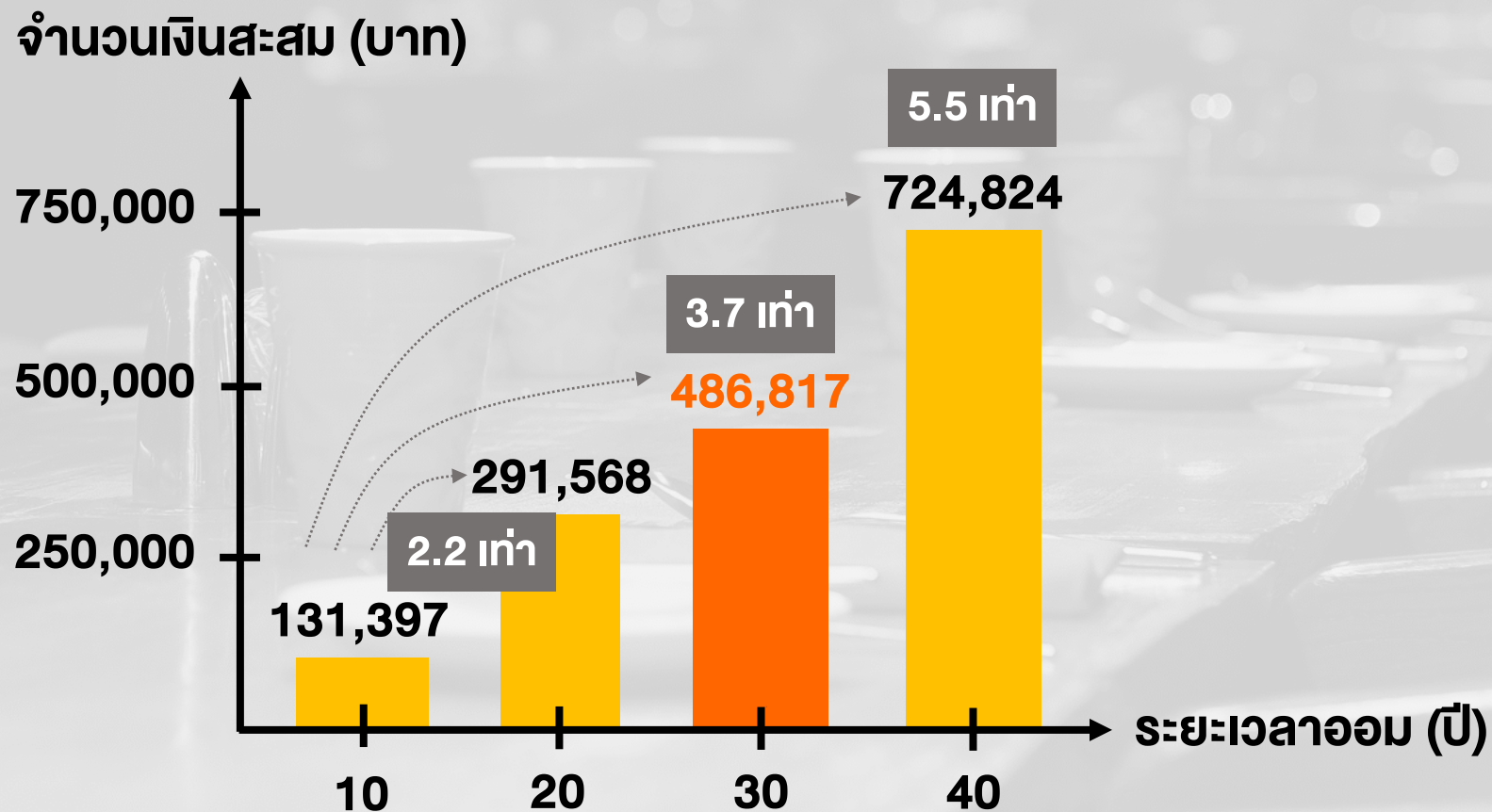
1. พลังของเงินต้น

หมายเหตุ : คำนวณผลตอบแทนแบบทบต้นต่อปี

อัตราผลตอบแทน
2% ต่อปี
ออมเงินเดือนละ
1,000 บาท

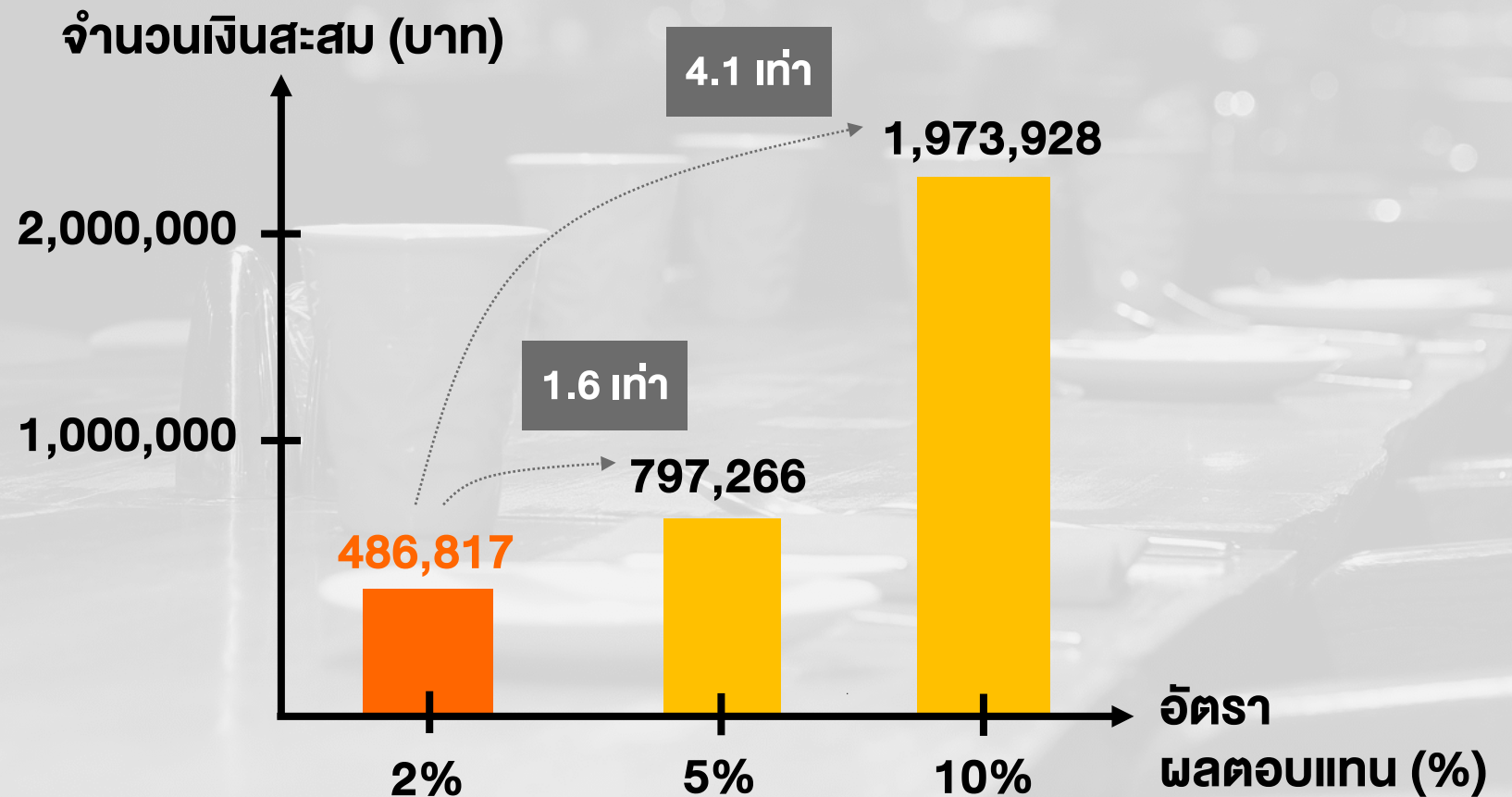
2. พลังของระยะเวลา

หมายเหตุ : จำนวนผลตอบแทนแบบทบต้นต่อปี

ออมเงินเดือนละ
1,000 บาท
ระยะเวลาการออม
30 ปี

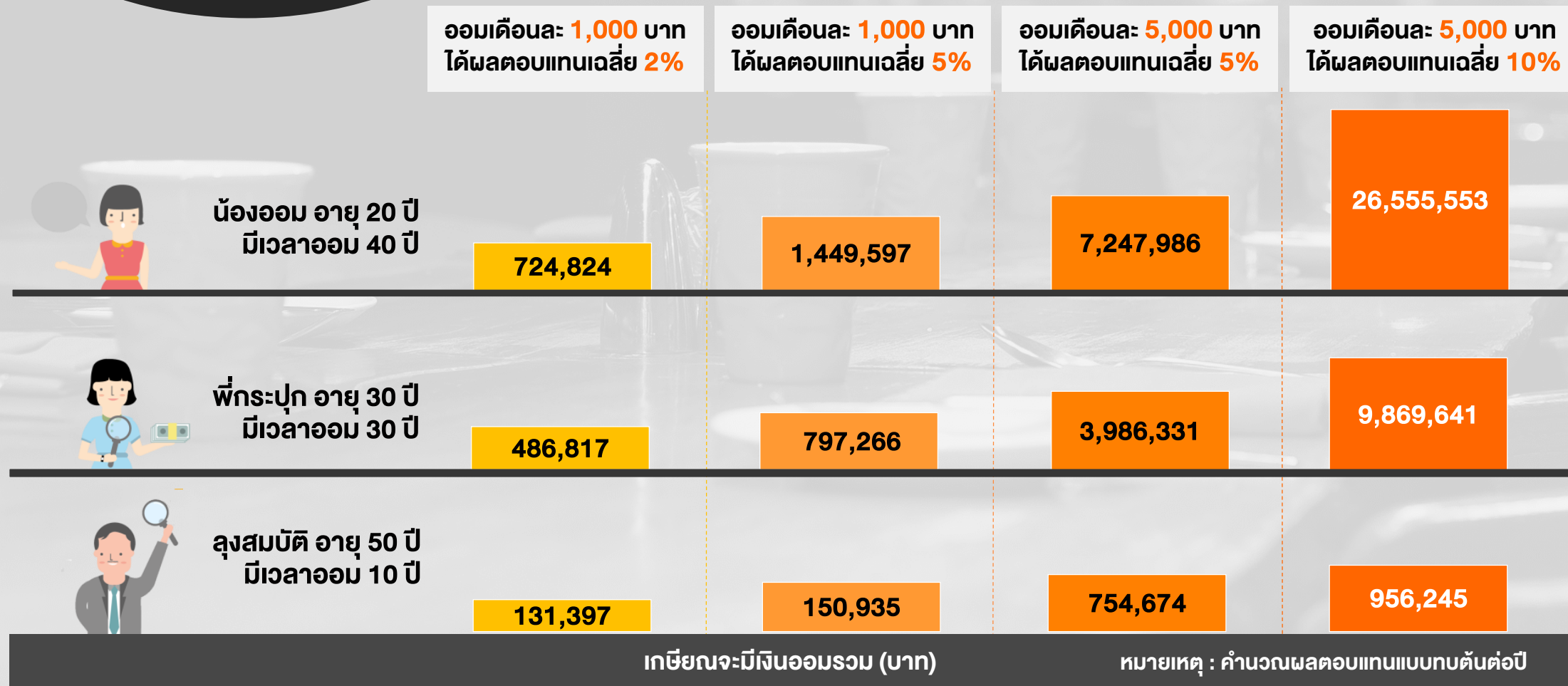
3.พลังของอัตราผลตอบแทน

หมายเหตุ : คำนวณผลตอบแทนแบบทบต้นต่อปี

ผนัก “3 พลัง” เงินออมเพิ่มค่าทวิคูณ

ออมก่อนรวยกว่า...จะได้เป็นเศรษฐีในอนาคต

ตัวอย่าง การวางแผนลงทุนเพื่อเป้าหมายเกษียณ ตามรายได้ที่เพิ่มขึ้น

ผลตอบแทนที่ต้องการจากการลงทุน **6%** ต่อปี

PROFILE

นรินทร์ รักลงทุน

พนักงานบริษัท อายุ 22 ปี

เงินเดือน 15,000 บาท
(เงินเดือนขึ้นเฉลี่ย 3% ต่อปี)

หักออมก่อน
10% ของเงินเดือน

GOAL

อยากใช้เงินหลังเกษียณ
วันละ 500 บ. ไปอีก 20 ปี

อายุ 60 ปี

เงินที่เก็บได้

8.4
ล้าน**

เงินเก็บที่ต้องการ

4
ล้าน*

สามารถใช้เงินหลังเกษียณ
ได้วันละ 1,166 บ. ไปอีก 20 ปี

*จำนวนเงินที่ต้องมี ณ วันเกษียณ หากถอนทุกต้นปี คำนวณผลตอบแทนแบบทบต้นต่อปี และปรับด้วยอัตราผลตอบแทน 1.90% (เงินฝากประจำ 1 ปี ตั้งแต่ปี 2546 – 2561) รวมอัตราเงินเฟ้อ 3% แล้ว

** คำนวณผลตอบแทนแบบทบต้นทุกเดือน

วางแผนออมและลงทุนตั้งแต่วันนี้... เพื่อให้มีเงินเก็บพอใช้ในวัยเกษียณ

เปลี่ยนความเคยชิน เป็นอนาคตที่ดีทางการเงิน

ลองเปลี่ยน ความเคยชิน
เป็น **เงินลงทุน**
(ผลตอบแทน 10% ต่อปี)

Case 1 : กาแฟ
(วันละ 50 บาท)

5 ปี

116,156

10 ปี

307,268

20 ปี

1,139,053

ออมเงิน 1,500 บาท/เดือน

Case 2 : บุฟเฟ่ต์
(อาทิตย์ละ 500 บาท)

154,874

409,690

1,518,738

ออมเงิน 2,000 บาท/เดือน

Case 3 : ช้อปปิ้ง / สังสรรค์
(เดือนละ 4,000 บาท)

309,748

819,380

3,037,475

ออมเงิน 4,000 บาท/เดือน

หมายเหตุ : คำนวณผลตอบแทนแบบทบต้นต่อเดือน

ที่มา : Happy Money, Happy Retirement Talk

3 สถานศึกษา

กับการสร้างวินัยทางการเงินแก่เยาวชนไทย

พิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการส่งเสริมความรู้ทางการเงิน
ระหว่าง ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ความร่วมมือระหว่าง ตลาดหลักทรัพย์ฯ และ กยศ.

พัฒนาสื่อความรู้

- พัฒนาเอกสารประกอบการบรรยายเพื่อใช้สอน นักเรียน นักศึกษา ให้ตระหนักถึงการวางแผนการเงินและการชำระหนี้คืน กยศ.
- พัฒนาชุดสื่อความรู้เพื่อเผยแพร่ภายในองค์กร และสถานศึกษาต่างๆ

Books & Leaflets
Infographics
Radio Spots
Motion Graphics
VDO Clips

พัฒนา Trainers

- สร้างผู้บริหารและหัวหน้างานเผยแพร่ความรู้ด้านการวางแผนการเงิน
“Train the Trainers: Happy Money เคล็ดลับสร้างสุขทางการเงิน”

เผยแพร่ความรู้

เผยแพร่ความรู้ด้านการวางแผนการเงินและการลงทุนไปยังกลุ่มต่างๆ ผ่านกิจกรรมและช่องทางดิจิทัล

- ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ กยศ.
- เครือข่ายสถานศึกษา
- ศิษย์เก่า กยศ.

แหล่งความรู้ออนไลน์

www.set.or.th/happymoney

ความร่วมมือ

สถานศึกษา กยศ. และตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อสร้างวินัยทางการเงิน

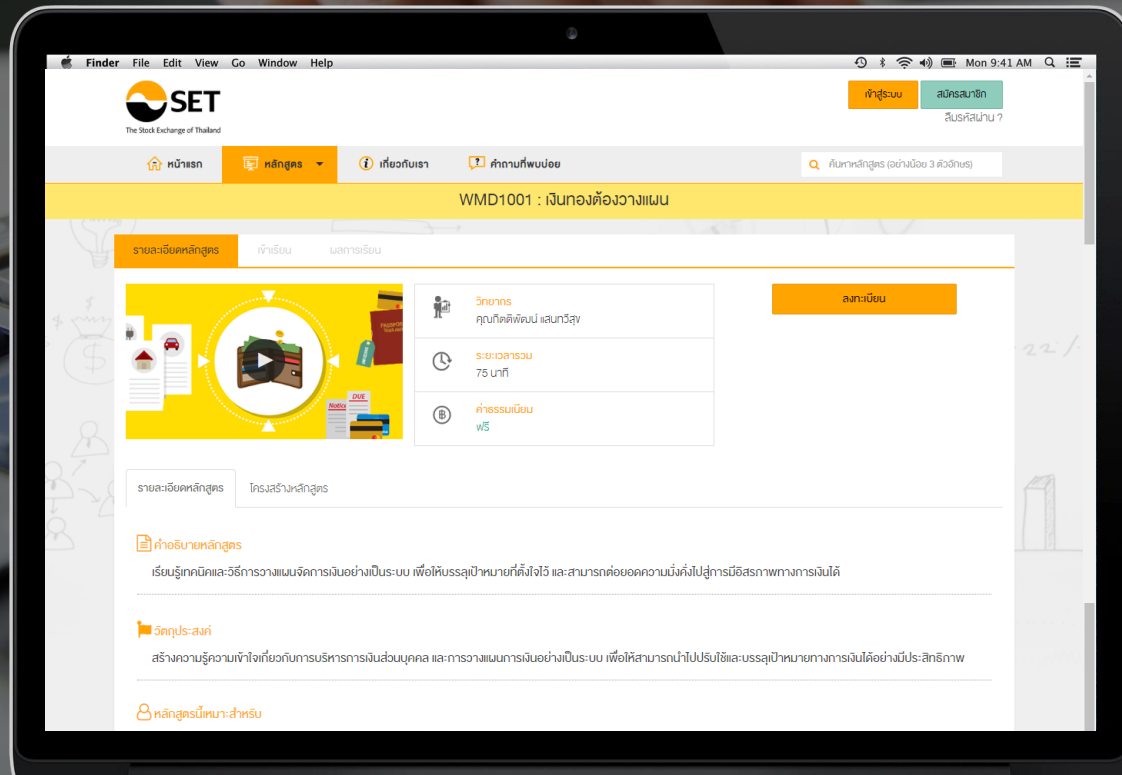

สร้างนักเรียน นักศึกษาที่มีความรู้และวินัยทางการเงิน
เพื่อความมั่นคงทางการเงินตลอดทุกช่วงชีวิต

นวัตกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการความรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
เพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา

SET e-Learning หลักสูตรเงินทองต้องวางแผน เรียนรู้ทักษะชีวิตนี้... อนาคตการเงินดีแน่นอน

ความมั่นคง : ใครๆ ก็อยากมี

เคล็ดลับง่ายๆ สู่ความมั่นคง

สร้างความมั่นคง แบบ Step-by-Step

การลงทุน ทางลัดสู่ความมั่นคง

วิธีการเข้าเรียน SET e-Learning

หลักสูตรเงินทองต้องวางแผน

Assign

อาจารย์ มอบหมายให้
นักเรียน นักศึกษา
เข้ามาเรียน SET e-Learning

Apply

นักเรียน นักศึกษา
Login เพื่อเข้าระบบ
SET e-Learning (ไม่มีค่าใช้จ่าย)

Learn

นักเรียน นักศึกษา **เข้าเรียน**
เพื่อทำ Assignments
หรือเรียนหลักสูตรอื่นๆ ที่สนใจ
เพิ่มเติม

Get Certificate

นักเรียน นักศึกษา **พิมพ์วุฒิบัตร**
เพื่อยืนยันการเข้าเรียนและ
ผ่านหลักสูตร

ชุดสื่อความรู้

เอกสารเผยแพร่ที่เหมาะสมกับนักเรียน นักศึกษา

คู่มือเงินทองต้องวางแผน

ตอน ก้าวสู่ชีวิต
วัยทำงาน

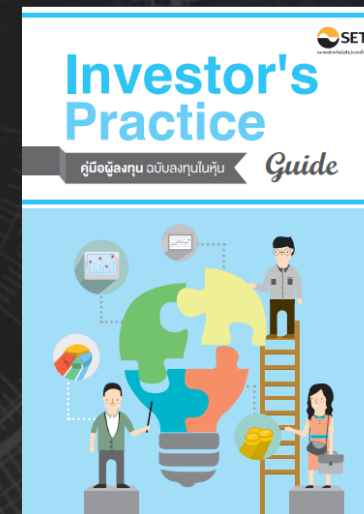

ตอน ก้าวสู่การเป็น
เจ้าของกิจการ

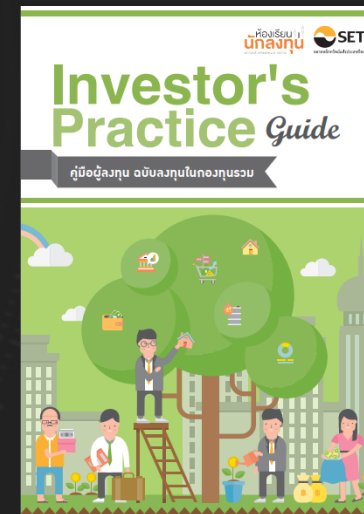

ตอน มนุษย์เงินเดือน
ก็มั่งคั่งได้

คู่มือการลงทุน

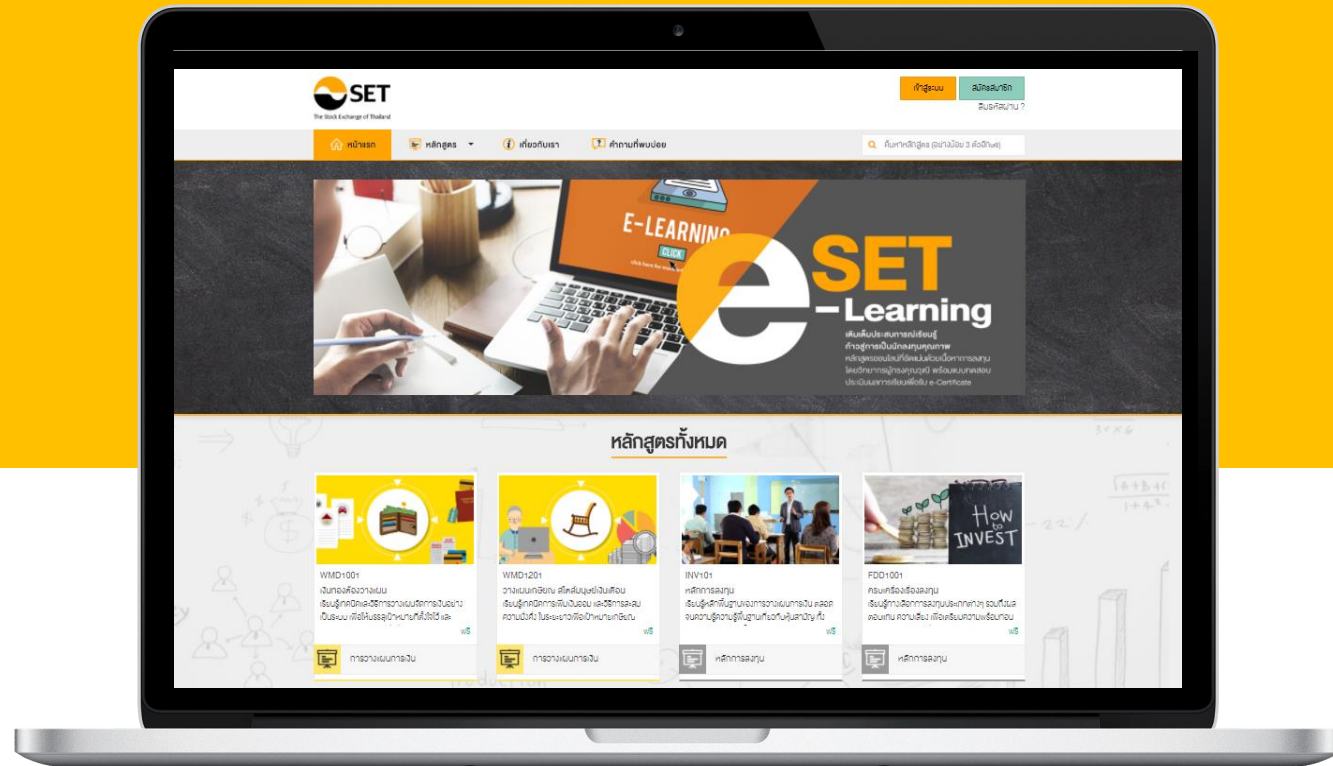
ฉบับลงทุนในหุ้น

ฉบับลงทุนในกองทุนรวม

SET e-Learning

ใช้งานอย่างไร?

SET e-Learning Manual

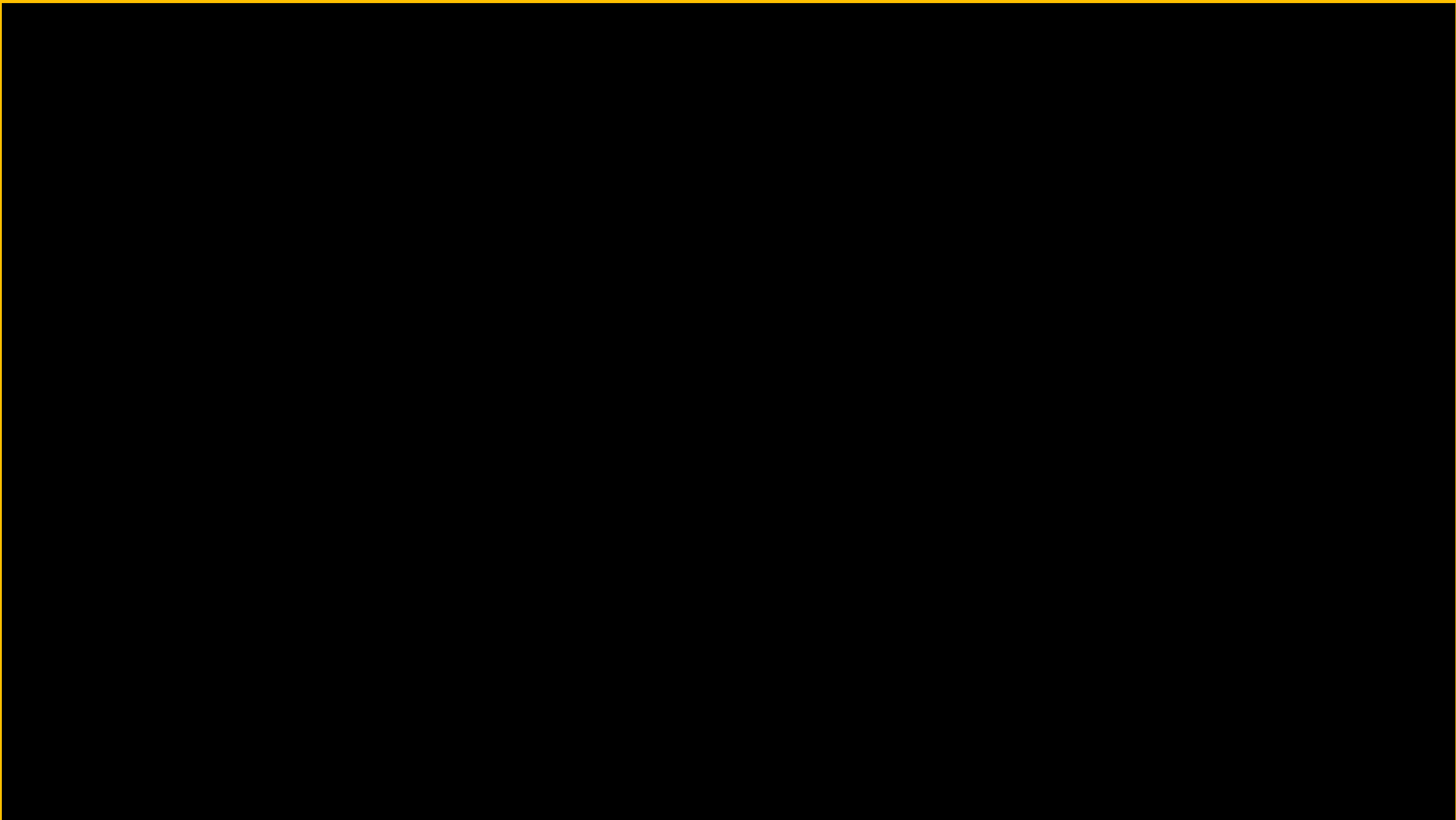

หนี้ กยศ. หยอดได้ไม่ยากอย่างที่คิด

หนี้ กยศ.

หยอดได้ ไม่ยาก
อย่างที่คิด

พ่หนู แม่บ้านเงินล้าน

กยศ. สร้างโอกาสทางการศึกษา

สถานศึกษาและตลาดหลักทรัพย์ฯ

สร้างความ มั่นคง **ทางการเงิน**

“If not you, who?”

If not now, when?”

SET

Make it **Work**
for **Everyone**